

BYT VE SNU JEN.

Klubům "Komenský" F. Raudus.

Hrozná noc! — Tu moře ježí zdát, meluzína skučí v okně, tu zas burácení větru kráté doprovází zoufalých sten!

Praskají vrata, zámky, dveře; — boří se domoviny zvěsti; — vše vydáno v pospas dravé zvěsti, která v bouři nejmělejší jest!

Údy ztuhly, tak jak zikamené; — smyslům ztráci se ten děsný rej. — Pod vlivem té smysle zmařené v spánku přechází ten světa děj.

Nad troskami spouštěné vlastní hrozné ticho teď zas zavládá, temnou ronkou zakrývají strasti, jež za sebou bouře nechává.

Vše zmizelo! — Mru si oči v žasu; — Snad se rozplynul ten svět se nám! — Snad vše bylo jenom hříbkou spásu; — Všecka jousenost snad je pouhý klam!

V tom zakmitne blesk se černou nocí; — čarovné světlo rozleje! — Mělkem mizí chmury před tou močí; — duše radostí se zachvěje!

Před zrakem se ství tá česká zem; — křivčivé hory vroubí lem; — v oblacích se koupá jejich tma, kde jich tpyt se pojí s obzorem.

Sluncečko se směje na to kvítí; — bláhol plačiva z háje zaznívá; — zelením se luh, polja svítí; — vůni jejich duše okřívá.

Batolící dívky pohrávají na výslonci sobě nevině; — stařečkovo mluví rozmlouvají o té zádné, šťastné otcině.

Šťastný ženě milou doprovází, oblíben tím kouzlem nežehá ok, které dýma mu v hruď sází, jež mu nezastírá žádný sok.

Doměl krk září štěstím, lískou oboplnou zela rodiny; — mazel k ženě vázán něžnou páskou, dívky úctou, již jsou povinny.

Dívčerné lne soused k sousedovi, upřimě mu ruku podává; — křivým slovem jemu odpoví; — keránek si s víkem pohrává!

Byl to sen! — Nuž, snítí budu dáte! — Raděj' snít než žít v nevoli! — Jíz mne mrazí roztrásky tví stálé, stálé sváry, stálé rozkoly!

Nože, bratři, spojme se zas k činu, byt nám běží někdo, že to sen. — Bratrstvím smažme starou vinu. — Žítí budem přeč — byt ve snu jen!

KAREL PELANT:

VZPOMÍNKA.

Na náměstí v Kotoru zastavila se drožka s menším, ale jadrným koníčkem; ač obloha byla časná, přece jen ranní návštěvníci Kotoru, ženy z Dobroty a Přeránje se zeleninou, sedláci ze Zahradje ne-soucí maso na trh, Černohorci hledající práci a sem tak nějaký domáček Kotoran sespulili se kolem ní, aby viděli, jací velcí páni to pojedou. Byli to asi velcí páni, neboť drožka v Kotoru je zjevem výsoce vzácným. Do ulice se ne-vejde; na náměstí může se projet branou asi třicet metrů do dálky, ale to je také jediný a poslední luxus jízdly městem. Nad městem pak hory, skála na skále, po nichž může lézt jen koza a Černohorci; silnice pak vede jen na Cetyni a kolem Boky, a po ní jezdí výhradně páni — nebo oslové.

Z uliček od hotelu Trieste vyšli tři mladí muži. Malý zástup se utvářel rozstoupil; ženy zástěbety; mladí muži se uvelebili a kouř Franček zamaskoval neposlušně. Drožka projela úzkou branou na molo a koníček počal klusat k zeleni zahrad a stráni, přímo se nalévající stávon pod prvními papský slunec.

Státný Franček ve vonném, byt trochu sychravém vzduchu začal prospěvovat a kroužit si knír; byl to pro něho dnes velmi dobrý den. Stál věra na molu a dopřával si známé laciné zábavy Kotoranů; prohlížel pasažéry Lloydova parníku, jenž sem dva-kráté týdně dojíždí. V takových slavných chvílích celý Kotor, od velkého generála po rybá-ka vychází na molo, aby se s fa-dessy poněkud vytrhnul. A mezi několika osobami, které vystou- pili na břeh, poznal jako muž zku-šený a s větrem přetřelý hned dva obličje, ku kterým promluvil po-česku: "Na zdar, páni krajaní! Nejeďte byste na Černou Horu laci- no? Mám..." a už sargosee za- počala své osamné dílo. A kra- jané ujednali cenu, která oprav-ňovala Frančeka, byt hrdým na svůj ohebný talent. O Franček je chytrá hlava, to ani nevíte, páni krajaní! Sloužit na vojnu tři ka- pitulace a tu v šarži prefatry a pana hejtmana, to člověk něco po- chytl! Obavil se když ještě skoro kamradem pana hejtmana, staré-

ho mládence a když... no víme! Plakal pan hejtman, kdy Franček odcházel, stovku mu dal a rekó- mandaci k oficiřům do Boky, když potřebují drožku, aby si vzali Frančeka, nevyrovnatelného, prvního drožkáře v Boce, v okolí a snad na celé Černé Hory, a mi- mo to krajana, krajana!

A Franček podav tyto informace o sobě třem zvědavým mladým mužům, z nichž jednomu se vše musilo překládat do němčiny, za- se záheň prospěvovat. Náhle zváž- něl, obrátil se na kozlíka a zažá- donil:

"Páni krajaní, měl bych velkou prosbu... Kdybyste byli tak hod- ní..."

"Nu co?"

"Jsem z Moravy od Výchova a měl jsem tam sestru... Nemohla býti u sedláka a v městě se takové děve lehe kazí... Tak jsem jí psal, aby přišla ke mně, že na ži- vobytí vytlučeme a bydlí tady u známých... Ale je jí tady smut- no a kdyby páni krajaní dovolili, aby si povyrazila... že bych jí ja- ko vzal sebou do Cetyně, kde je- ště nebyla... Milé děve je to... třeba jen na kozlík... hezká."

Lezlo to z Frančeka pomalu a bylo zřejmo, že každá věta jest tlačena ven s duševním úsilím. A "hezká"! Co to? Dohazuje tu- ristům také jiné příležitosti? Ale na to zase má příliš poetické oči i hlas! Mladí muži se tázali, na- vzájem pohledy: jest to neomlá- proba nebo počátek nějaké par- tyky? Neradi bychom si kazili výlet, byt i jen odmítáním takových oběhodů!

"Já jí předatvím... kdyby páni krajaní nechtěli, tak ne... jen že je jí smutno... Bydlí tady nedaleko..."

"Tak nám jí představte! Jestli se nám bude líbit, vezmeme jí! A jestli ne, tak zůstane doma!" — (Těšte se však Frančku, jestli si takhle přivyděláváte! To vás váš hejtman naučil čisté věci!)

Drožka po stoupající silnici do- jela ke slušné kočce nějakého zá- možného rolníka. Rozjasněný Franček zapráskal bíčem a vzkřikl přes zeď do dvora: "Marčo! Po- jedem!"

"Já jsem jí to slíbil, jestli pá- ní krajaní dovolí..." vysvětlo- val podivným tvářím v kočáře.

Ze dvora vyšla statná děvice; ejej! Červená zdravá, kulovatá Hanačka s temperamentem; tmavé kaštanová, modré smavé oči, zuby bílé, rty jen puknout krví, pleť růžová, hrud jak kyrysar; inu, to se chápe, proč naši staří říkali "krey a mléko!" No tohle není žádná prostitutka a Franček zcela jistě je slušný chlap.

Marča se podívala vlně na bratra, potom na nás. A zaupě- pala se, začervenala, když Fran- ček se zeptal: "Tak, páni krajaní, smím jí sebou vzít?" a když v okamžiku bylo uprázděno místo — v kočáře.

"Odpusťte, že vás obtěžuji, ale to Franček věra... abych jela." a veselý smích smísl se s racho- tem drožky po obličích.

"Stýská se vám?"

"Mnoho ne! Ale byt přece jen mezi těmi kroboty tady..." A usavý jadrný smích se rozhlaholil, tak svěží a nakažlivý, že se ne- volky celá posádka drožky usmí- vala, byt by nebylo přičiny.

"Aha, chtěla byste někoho, s kým by se dalo něco rozumně mluvit! Takhle nějakého pašáka a kníry, co?"

"Hihihih..."

"Já bych jí zpráskal bíčem," podotkl s výše přísný pan Fran- ček.

"To víš, jestli bych se ti dala, hihihih..."

"Tož nějakého statného Černo- horec, nebo Arbanáse..."

Mladým mužům prolétl hlavou obraz starého Albance, jež spár- třil v přístavu Grui. Asi sedm- desátiletý, úpiné bílý i v knírech dolů visících krácel tam jako král bez království. Rovný jako je- dle, statný jako dub, hlavou jako vřehol skály v sněhu, hrde a pružné, volné, ale přes to svéo a přímo po vojensky kladly se nohy na pádu; stěslované a tělesná i důvěrná síla, člověk!

"Žádného takového, musí to být krajan!"

"Nu tak vida, to můžeme míti štěstí!..." Franček se obrátil na kozlíka a podíval se na obyvatele drožky vyřítavě, jakoby chtěl říci: Ne- mravově, proč kazíte mladé dív- če? a potom na sestru.

Tento pohled byl již autorita sama; přimrazil jí, až se zarazila, začervenala. Zábava uvázla, Fran- ček se zase otočil a hlučně prá- skal.

Nu, Frančku, vy jste přísný pán! Ovšem, ovšem, znáte že ži- vota u pana hejtmana, jak to cho- dí, a jako chytrá hlava nemáte rád ani takové nevinné věci... Ony ty románky všelijak začí- nají...

Nu tak, měne se jiný sondek. Štěstí, že Marča má temperament a zapomíná na nedůtklivého bra- tra. A tak zábava se rozesmála znova; vtipy jen padají. Třetí mladý muž se ptá přes tu chvil- i: "Was hat Sie gesagt? Was haben Sie gesagt?" ale skorem se zapomíná na překlady; nové ná- pady se hrnou, a máš se učít če- sky, bratře Němče! Vidíš, co je ti tady pod Lovčelem tvá Welt- sprache platná!

Slunce vysunulo se z Černohor- ských skal, kde dosud bylo skry- to. Údolí kotorské se zaválilo světlem a teplem; drožka stoupá v zákrutech o sta metrů. Stoliv- ský hřbet vynořil se z obou ramen bocey, obrovský to levoathan se skalnatými boky a žebry strží se zelenou páteří lesů a pastvin na vřehol. Za ním v modré dále- kamenná massa Krivošije, lysé lebký hor vyhlednuvších ze dna moře, pusté a drsné; v předu ma- lachitový pruh zahrad a roli ko- torských, vřobířích zubatě celý kraj vnitřní bocey. Bílé serpen- tíny silně jako pomačkané vzpru- žiny klikatí se v nich i na červe- nobíléhých a ředých skalách; se- stupují, ztrácejí se za záhyby sva- hu, vykulují a mizí v bělostných vřehol pohřbí. A zcela dole Ko- tor, jež může rozbiti na padesť ve dvou hodinách několik větších děl sem postavených, Kotor strategi- cky skoro předem ztracený; usedí si na kraj nádherného moře, tem- né modrého jak alpská jezera, hladkého a nehybného jako talíř porcelánu, a čeká dalších svých osudů. Aha, tady ještě nebylo vysloveno poslední slovo o vládě a majetku bocey! Forty na stráněch to napovídají důrazně, a tam v dálí na obzoru dýmná čára z kři- záku, táhnoucí se v klidném vzdu- chů do daleka, podskrtuje to při- líš důrazně, aby se to zapomínalo.

Jest třeba ulehčiti koníčkovi; mladí muži jdou na příkřem sva- hu silnice počky; slunce již pra- ží, silná kofenitá vůně stoupá z korských travin a keřů. Marča se chichotá stále, provázena tu blahoslkloným, tu zapřísnělým zrakem Frančkovým; jak mu by- lo podezřením ukřivčeno! Vy, Frančku, jste přece prvním bez- vadným kočšem v Kotoru, a vy dovezete celou společnost ve zdra- v i v spokojenosti do Cetyně; pobaví se i mladí i vaše sestra, které je zde smutno a teskno!

V Cetyni rozchod; Marča se u- býtovala u známých Frančko- vých, mladí muži v hotelu. A protože s Cetyní je člověk za tři hodiny hotov, jest pobyt celého dne luxusem příliš velkým. Jest- mále výlety do okolí a druhý den zase zpět.

Koníček klušá dolů. A zase sta- rý poměr; Marča se směje všemu, ba zdá se, jakoby ještě více než věra; její zuby blyskají se co chvíli, tváře jí jen hoří a ty modré oči jen hrají a se točí; a smích o- třásá jí tak že jí musí aví v nej- bližší chvíli prasknout kačabjka buď na šadrech neb na boeích, nebo se houpe v bryčce a nepo- sedí; Frančku, není divu, že dá- vate takový pozor na svou sestru! Hanačí jsou přý flegmatie; sta- rého čerta, a jestli, tak taková Marča jest důkazem, že Hanačí už doela pranie. A Kotor jest pln vojáků i lajtnantů, kteří se nudí!

Ale horko se stává úžasným. Vápenité skály vystávají svá o- brodná těla sluneční lázni a zdá se, jakoby odívaly pod tímto žha- vými polibky. Linie jejich přímo rostou, rozkřívají se, zjasňují. Na mnohých místech projíždí drožky vřhni; vřehol se tetelí, že zírá se jako skace pohnutou vodou. Rost- liny skutečně dýchají; tvrdá a plně vůně dohřívá se do číku svou intenzivitou přímo již hmo- tud. Obrazy světla od světých kamenných ploch sálují jas, jení přichází v jakýs stav bílého žáru, ježá po rozptálené silnici jest již nesnesitelná a lépe jest jiti a hle- datí stíny skal, nadehánati si ce- stičkami, pomažít hlavu ve skro- vných studáckých podlé cesty.

Frančku, veďte koně, my si bude- me v serpentinách nadbíhat!

Ani Marče není už tak do smí- chu; půjde pěšky a přirozeně ve- dle bratra, neboť není možno ne- chat děve litat po skalách s mlá- dými pány.

Za Krstacem, skalní jeskyni u hranic Černé Hory, zastávka a rozhled. Krásný jako večera, ba mnohem skvělejší. Malá hora v noci navštívila boceu a vyčistila vzduch všech příměstků a par. Do daleka táhne se azur moře, a v dalekém, dalekém našem obzoru splývá šedomoře s oblohou, aby tato znova nad našimi hlavami zjasnila se v průsvitný ultrama- rin. A v této modří hory a lesy a skály a města se zaplěnými bar- vami, světlejší jako hlazené dra- hokopy. Není skoro lomených tónů; i ta šedohnědá barva září jako transparentní sklo. Vše se koupe v slunci, žije zdvojnásobe- ným životem, vlastním i novým ži- votem světla.

Frančkova drožka přešla mlá- dé muže a nalézá se hodně hlubo- ko; třeba jí nadběhnouti. Kame- ny se valí, škerek se sesypává; ve- sele dolů přes všechno parno! Trochu námahy a již jsme zase kousek cesty před drožkou, kte- rá přijede hned; jest nedaleko za skaliskem. Ale teď zase si půjde- me sednout!

I ty Jempe!

Za skaliskem stojí Franček a drží "sestru" Marču v objetí, ale jakém! Jednou rukou okolo krku, druhou okolo pasu a svírá jí, div že holku nepukne; a Marča, hlavu na zad, dává Frančkoví hubičku, ale zase jakou! Pod jeho pažďm mu tiskne široká jeho záda k so- bě a Franček jest obličejem zabo- řen v Marču, ret na ret, ústa na ústa, tvář na tvář, jakoby si chtě- li obličje rozdrtit! A tak už sto- jí aspoň minutu, nežli půl druhé! I ty darebo jeden!

A nad tím Helvíz vůz posílá do vesmíru své zlaté rozžhavené šíp- py; voní mateřidónská a plyněná a tučty jiných kadidel přírody, hory rozevírají svá žhavá ramena a moře i obloha posílají jako je- diný zvláštný a tekutý safir. A Franček i Marča dosud jsou v sebe zabořeni, splnuty, hlubi, sle- pi. — — — jsou jedni.

Všichni tři mladí muži se stáhli za skalisko. Bylo by to surově vzkřiknout na ně. Ale za skali- skem jeden z nich dal se do smí- chu a druhý se usmíval při vzpo- mínce na líška Frančeka, jenž měl devět let dobrou školu u pana hejtmana a dovedl "pány kraja- ny" znamenitě balamutit. A tře- tí zádušně díval se na sever na Krivošiji. Ale rozesmál se až do Kotoru, když Franček, jenž za- slechl hluk, vylezl a znova s váz- nou tváří přísného a endného bra- tra povídá k Marče, bíčem ukazu- je na moře:

"Tohle kdyby mohla vidět naše nebožka matka..."

A Franček nemohl a do dnes smud nemůže pochopiti, proč byli páni krajaní tak nezpřízně veselí, proč jeden z nich tancoval v ho- spodě na hranici zvláštní indim- ský tanec vlastního vynálezu, až nad tím Černohorci i e, k, rakou- ští celněci kroutili hlavou, a proč mu se smiehem odevzdávali peni- ze za drožku, ač byl přesvědčen, že je tak drobet natáhnul a že by byly na místě nějaké protesty.

Dostanete se někdy do Koto- ru, povztejte mu to; čekává vždy na Lloydovy parníky a když vy- křiknete z paluby do zástupu laj- tantů, Albanců, Černohorců, Re- ků, Italů a jiných národů a pro- národů "Franču", odpoví Vám zcela jistě chytrá hlava prvního drožkáře kotorského: "Na zdar! Je líbo lacino do Cetyně, páni kra- jané!"

Jste bledi v obličejí? Uvažujte o tom!

Jestli blidi a znavení, potřebu- jete lék, který by odstraní příči- nu této zmařenélosti. Zdravý, čerstvý vzduch a čistota jsou věci přední. Tyto, spolu se Severovým Krvečistitelem (\$1.00) — nejlep- ším to jarním lékem, zahrnující otravě krve a velice přispívají v době kdy choroba snad již nastá- la. Je-li přec vaše plna úhrů a vy- rádek, známek to neštěstí krve, tu upotřebuje při koupeli Severovo Léčivé kožní mýdlo. Cena 25c. Všecek možno obdržeti proti záslu- ži ze pošt. známky. Žádáte vály a vůdce jen "Severový" léky. Jsou na prodej ve všech lékárnách. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Texas je místem, které hledíte. Texas jest nejlepším státem pro domovního. Úrodné pozemky, rozmanité sklíz- ně, farmaceuti po celý rok. Zdravé podnebí, školy a kostely. The San Antonio a Aransas Pass dráhy křížíji nejlepšími částmi. Pošlete zentovou známku na oběžník a další informace. 30 Geo. F. Lupton, G. P. A., San Antonio, Tex.

Novinky pro fonografy 150 nových válečkových českých a slovenských rekordů pro Edisonovy a Columbia fonografy. Kus 35c. Tuzet \$4.20. Express vyplatím až na místo určení při objednávce nejmenš jednoho tuetu. Na dobírku se nezasílá. Zde jsou čísla některých rekordů z nového seznamu. 425 Hřbitove-Hřbitove-zahradu zelená.—428 Touha po vlasti.—429 Hraj Mařenka.—438 Buď práci čest.—441 Hle muž zde leží v rakvi tmělé.—448 Přijde jaro přijde.—457 Harfenice ubohá, kuplet.—461 Spí Havlíčku.—462 Sumí Marica.—463 Láska a špagát.—430 Seveovský ples, kuplet.—431 A furt se de, kuplet.—500 Pod ptčí naším okenečkem.—510 Kdo za pravdu hori.—400 Pořičtí pe- pčí, pochod a mnoho jiných. K dostání jediné u firmy. Největší výběr talířových rekordů v Americe. Přáte si o seznamy. Ed. Jedlička, Importér, 1328 First Av., New York

Sloup-Sherry Bottling Co. 1513-15 Burt St., Omaha, Neb. TELEFON DOUGLAS 7398. Výroba a příprava nejlepších minerálních vod. Zmrzlina, ky- selina uhlíčitá a sodová voda.

Bydlíte v prohibiční krajině? Pakli ano, dopište nám o cenník výtečných lihovin a kořa- lek. Máme tisíce spokojených zákazníků po celých Spoj. Stá- tech. Naše čistá samožitná, bílá anebo červená, Bohemian Re- serve Stock, 4 plné kvarty \$3.50, 12 kvartů \$10.00, 5galonový soudek \$15.00. Zdarma láhev Rock and Rye a skleničku. Dovož vyplacen. Výtečnou kořalku prodáváme od \$2.50 do \$6.00 galon. Za veškeré zboží ručíme. Objednávky pošlete na CENTRAL MARCANTILE COMPANY 604 Main St., KANSAS CITY, MO. (Největší rzye český velkoobchod lihovinami na západě.) Gustav Benda, předseda. Fred H. Ermis, říditel.

Každý krajan, obývající dům, měl by si nasá- zeti a tím okrásliti své obydlí několika květinami a rostlinami, které kvetly by po celé léto. V našich nových skleněcích na- leznete ty nejlepší druhy květin a rostlin pro venek i za okna za mírné ceny. Dále máme sazenice zeleninové z importovaných semen, jako Tomatoes čtyři druhy, kartiol, hlávkový salát, pražskýkerel atd. Kdo zavrtáti chce do našich skleničk, necht vesdne na East Side Hanscom Park káru a sestoupna Dorcas ulici. Každý s radostí bude uvítán od BRATŘÍ HRUBAN, zahradníků, 29. a Dorcas ulice, Omaha. Telefon Harney 2286.

TELLMORE jest výtečný druh whisky, ježží vyhradami rozesíateli jsou Atlas Wine and Liquor Co., VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI 659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS. Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lékách. JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel.

Za \$11.50 Spolehlivé kapesní hodinky. S proslulým "Elgin" 17kamenovým stroj- kem, v silně pezlaceném a na 20 let zaruče- ným pouzdrě. Prodávám zboží pouze zaručené a o kte- rém jsem sám přesvědčen, že každého uspo- kojí. A. CEGHA, hodinář a optik, 1248 So. 13th Str., OMAHA, NEBR.

Pomníky, jakož i různé náhrobní kame- ny zhotovuje vkusně a levně česká firma Trans-Mississippi Marble & Granite Works FRANK NOVÁK, majitel. 1413-15 So. 13th Str., Omaha, Neb. Nejlepší trvalou upomínkou na Vaše zomru- lé jest zajisté krásný pomník. Krajané z venkova, chtěte-li ušetřiti peněz, obraťte se na tuto firmu a úplnou důvěru. 39-41 Za uspokojení ručí Frank Novák.

Dobré pivo jest lék Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru FREMONT BRW'G CO. FREMONT, NEB. Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest výsoce obličně a odporučeno lékařů. Pakli se chcete posilnit, objed- nejte si je!